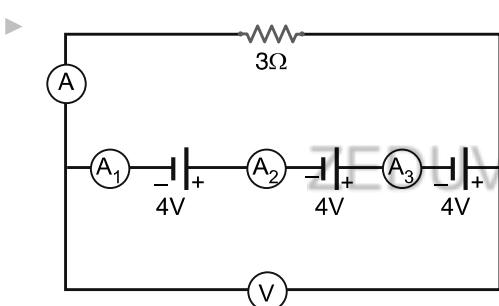

Şekildeki V_1 voltmetersinde okunan değer $40V$, V_2 voltmetersindeki okunan değer $160V$ 'tur. Buna göre R direncinin kaç ohm olduğunu ve devredeki üretecin voltunu bulunuz.

Şekildeki devrede ölçüm cihazlarında okunan değerleri yazınız.

● Dirençlerin Paralel Bağlanması

Elektrik devresinde birden fazla elemanın aynı iki noktaya bağlanmasıdır. Bu durumda her bir devre elemanı aynı gerilime maruz kalır.

$$V_1 = i_1 \cdot R_1$$

$$V_2 = i_2 \cdot R_2$$

$$V_3 = i_3 \cdot R_3$$

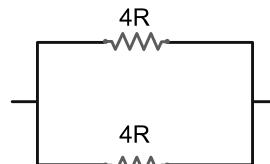
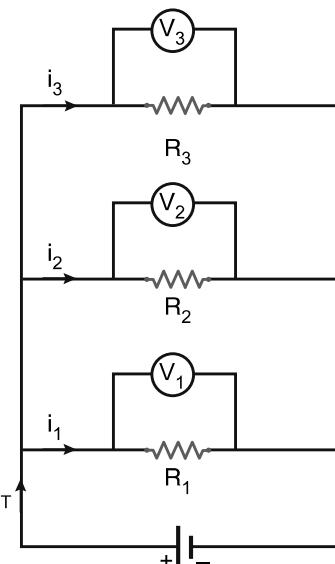
$$V_T = i_T \cdot R_{\text{es}}$$

$$i_T = i_1 + i_2 + i_3$$

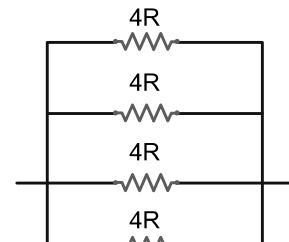
$$\frac{V_T}{R_{\text{es}}} = \frac{V_1}{R_1} + \frac{V_2}{R_2} + \frac{V_3}{R_3}$$

$$(V_1 = V_2 = V_3 = V)$$

$$\frac{1}{R_{\text{es}}} = \frac{1}{R_1} + \frac{1}{R_2} + \frac{1}{R_3}$$

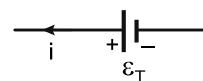
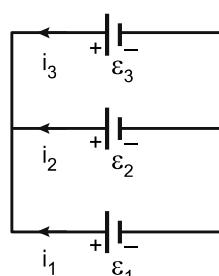

$$R_{\text{es}} = \frac{R_1 R_2}{R_1 + R_2}$$

$$R_{\text{es}} = \frac{R}{n}$$

● Üreteçlerin Paralel Bağlanması

$$\varepsilon_T = \varepsilon_1 = \varepsilon_2 = \varepsilon_3$$

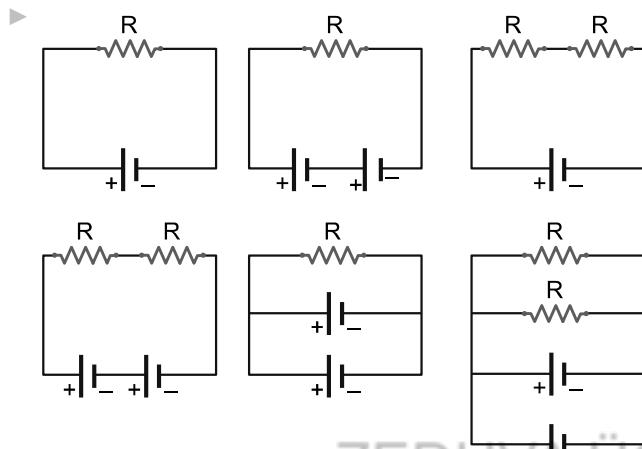
$$i = i_1 + i_2 + i_3$$

Dikkat

Pillerin tükenme süresi, pilden geçen akımla ters orantılıdır.

Dikkat

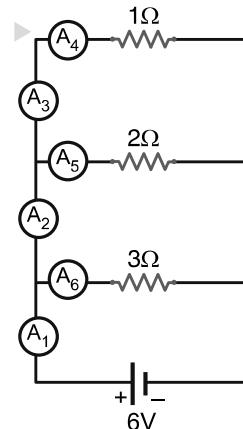
Televizyon kumandalarının pilleri paralel bağlı gibi gözüksé de seri bağlıdır.

Alıştırma

Özdeş üreteçler ve özdeş dirençler şekildeki gibi bağlanmıştır. Devredeki pillerin tükenme sürelerini kıyaslayınız.

Özdeş telleri şekildeki gibi bağladığımızda eşdeğer direncin maksimum ve minimum olmasını direncin bağlı olduğu değişkenlerle yorumlayarak açıklayınız.

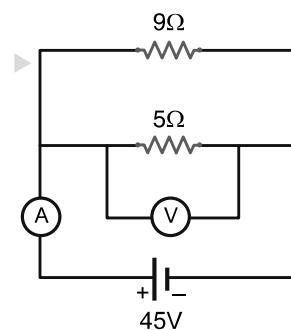
- Devre elemanlarına şekildeki gibi bağlanan ampermetrelerdeki okunan değerleri yazınız.
- Devredeki eş değer direncini bulunuz.
- Dirençler 6, 9, 12 ohm, pil 36V olsa idi ana kol akımı kaç amper olurdu?

▶ 6Ω , 3Ω 'luk dirençler $18V$ 'lık pile hem seri hem paralel şekilde bağlanmıştır.

- Devrelerdeki eş değer dirençleri bulunuz.

- Anakol akımlarını bulunuz.

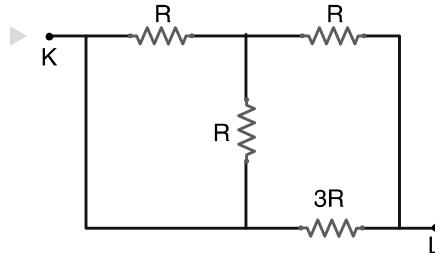
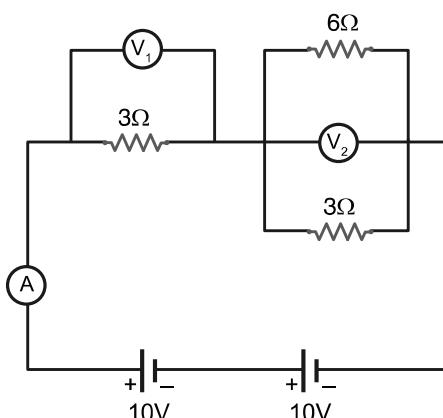
- Üreteçlerin tükenme sürelerini kıyaslayınız.

- Şekildeki devrede ölçüm aletlerindeki değerleri bulunuz.

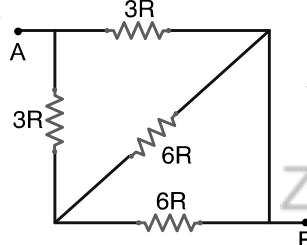

- Şekildeki devrede V_1 , V_2 voltmetreleri ve A ampermetresindeki değerleri bulunuz.

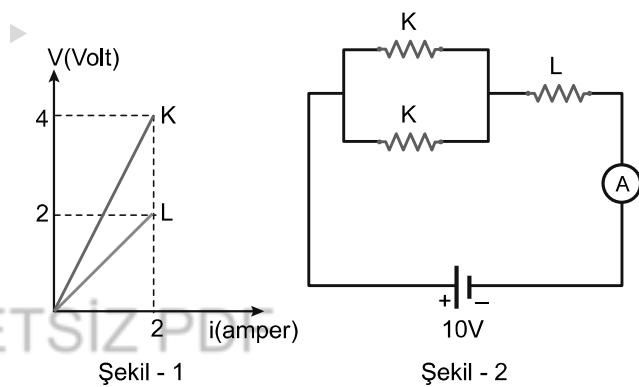

R direnci 4 ohm ise şekildeki dirençlerin KL arası eşdeğer direnci kaç ohm'dur?

- Şekildeki devrede A - B noktaları arasındaki eş değer direnci bulunuz.

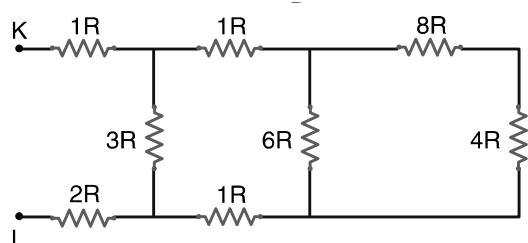

Şekildeki devrede A - B noktaları arasındaki eş değer direnci bulunuz.

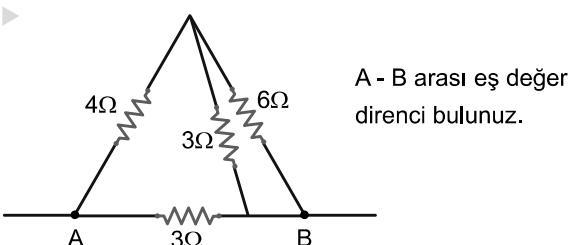

Volt - akım grafiği verilen KL dirençleri ile Şekil 2 deki gibi devre kurulduğunda ampermetrenin gösterdiği değer kaç amper olur?

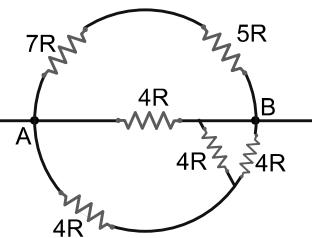
- K - L noktaları arasındaki eş değer direnci bulunuz.

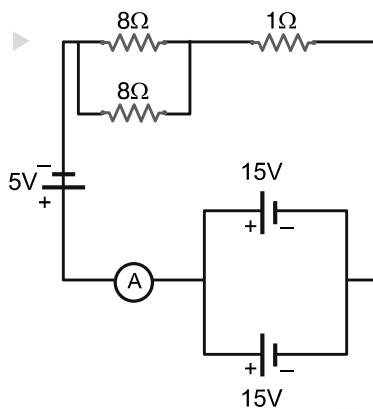
K - L noktaları arasındaki eş değer direnci bulunuz.

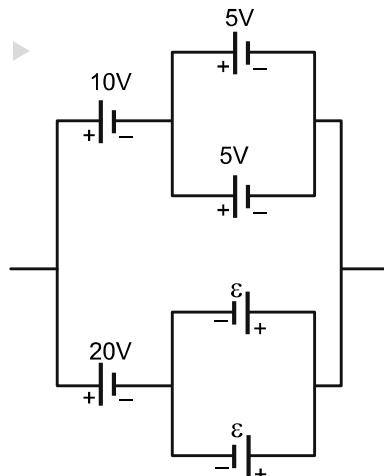
A - B arası eş değer direnci bulunuz.

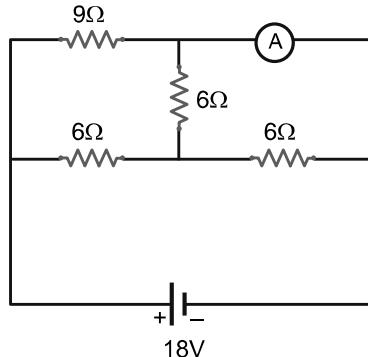
A - B arası eş değer direnci bulunuz.

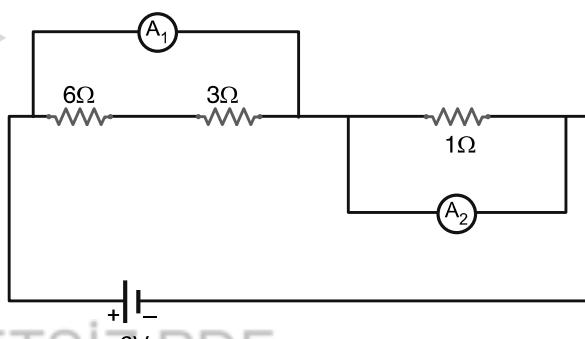
Şekildeki devrede ampermetrede okunan değer kaç amperdir?

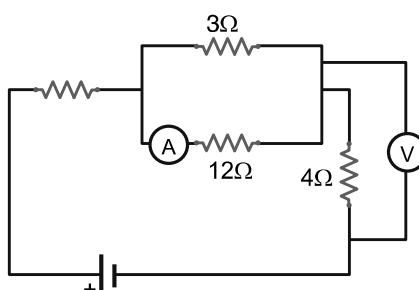
Devrenin çalışabilmesi için ϵ kaç V olmalıdır?

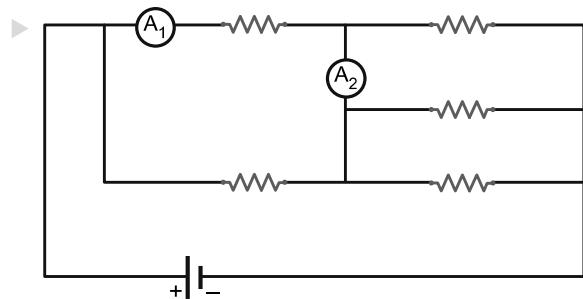
Şekildeki devrede ampermetrede okunan değer kaç amperdir?

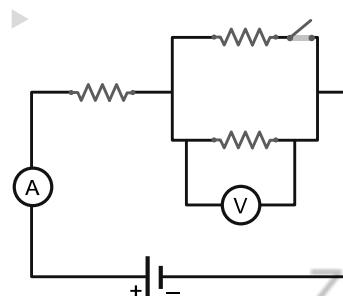
A_1 , A_2 ampermetreleri dirençlere şekildeki gibi bağlandığına göre bu ölçüm cihazlarındaki okunan değerleri bulunuz.

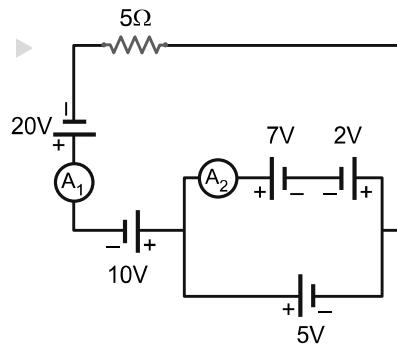
Şekildeki devredeki ampermetreden geçen değer 2A ise voltmetrede okunan değeri bulunuz.

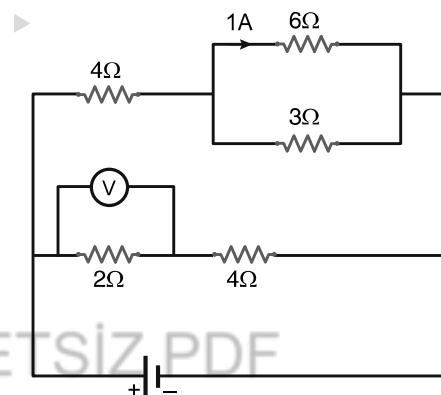
Özdeş dirençler şekildeki gibi bağlanmıştır. Buna göre devredeki ampermeterler A_1 ve A_2 değerlerini gösterdiğinde $\frac{A_1}{A_2}$ oranı nedir?

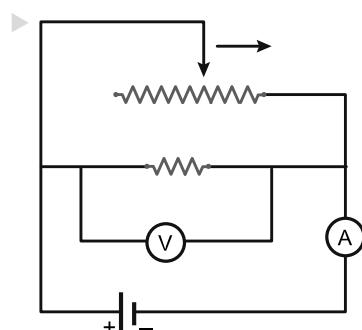
Özdeş dirençler, voltmetre ve ampermetre şekildeki gibi bağlanmıştır. Anahtar kapatılırsa ampermetre ve voltmerede okunan değerler nasıl değişir?

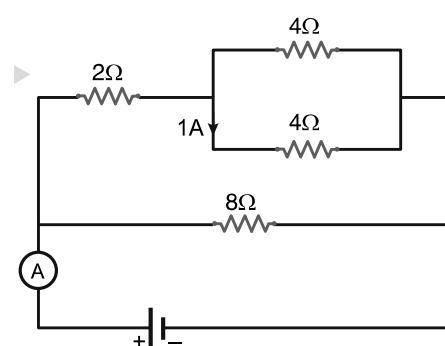
Şekildeki A_1 , A_2 ampermeterlerinden ve direncin üzerinden geçen akımları bulunuz.

Şekildeki voltmetrenin gösterdiği değer kaç volttur?

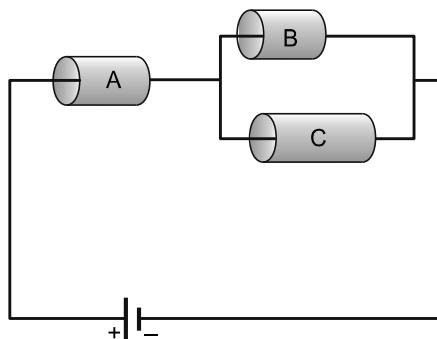

Reosta şeklindeki ok yönünde çekilirken voltmetrede ve ampermetrede okunan değer nasıl değişir?

Şekildeki ampermetrenin gösterdiği değer kaç amperdir?

✓ Örnek - 1

Aynı maddeden yapılmış tellerden, farklı uzunluk ve kesit alanlarıyla oluşturulmuş A, B ve C dirençleri şekildeki gibi bağlanmıştır. Kesit alanları sırasıyla $4S$, S ve $4S$ olan telin boyları sırasıyla L , L ve $2L$ dir.

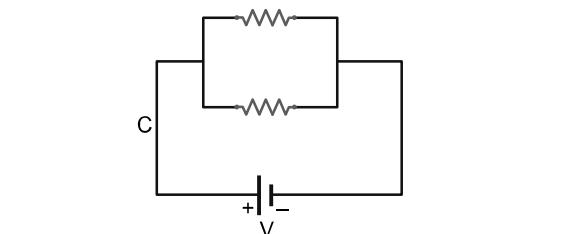
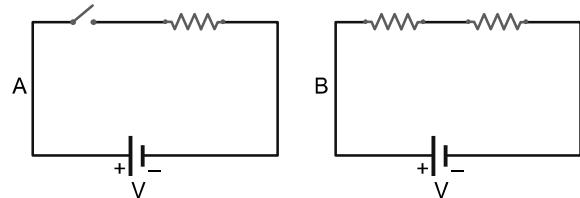
Bu teller üzerinden geçen akım şiddetlerinin büyüklükleri arasındaki ilişki aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $i_b > i_c > i_a$ B) $i_c > i_b > i_c$ C) $i_a > i_c > i_b$
 D) $i_a = i_c > i_b$ E) $i_a = i_b = i_c$

✓ Örnek - 2

ÖSYM Tarzı

Bir fizik laboratuvarındaki öğrenciler, farklı bağlantı yöntemlerinin elektrik devrelerindeki etkilerini gözlemlemek amacıyla A, B ve C devrelerini kurmuştur.

Kullanılan dirençler ve üreteçlerin özdeş olduğunu biliyoruz.

- A devresinde, anahtar açık bırakıldığındaysa esdeğeri direnç sıfırdır.
- B devresinde, dirençler üzerinden geçen akım büyüklüğü birbirine eşittir.
- C devresinde, dirençlere uygulanan gerilim değeri eşittir.

İfadelerinden hangileri doğrudur?

(Kabloların direnci ihmal edilmektedir.)

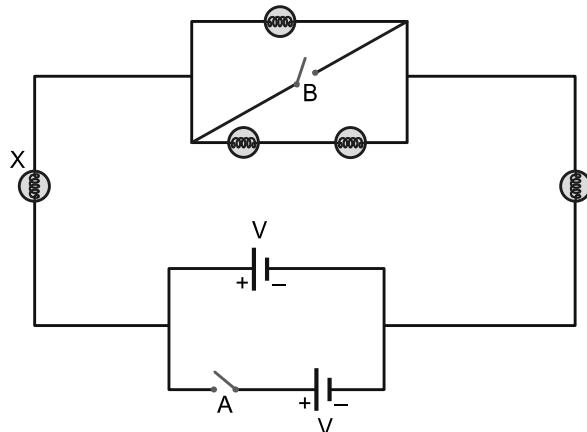
- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
 D) II ve III E) I, II ve III

✓ Örnek - 3

ÖSYM Tarzı

Bir laboratuvar çalışmasında, özdeş ampuller ve özdeş üreteçler kullanılarak aşağıdaki elektrik devresi oluşturuluyor.

Buna göre, X ampülünün parlaklığı ile ilgili;

- Yalnızca A anahtarı kapatıldığında artar.
- Yalnızca B anahtarı kapatıldığında artar.
- A ve B anahtarları aynı anda kapatıldığında artar.

İfadelerinden hangileri doğrudur?

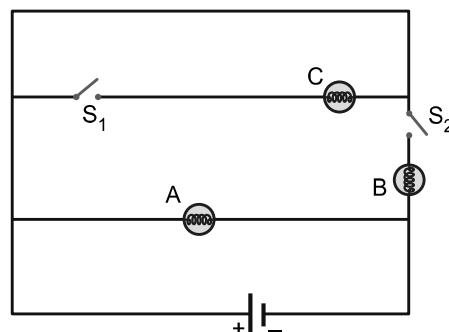
(Üreteçlerin iç dirençleri ihmal edilmektedir.)

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
 D) I ve III E) II ve III

✓ Örnek - 4

ÖSYM Tarzı

Bir deney düzeneğinde özdeş ampuller kullanılarak aşağıdaki elektrik devresi oluşturulmuştur.

Buna göre,

- S₁ ve S₂ anahtarları aynı anda kapatılırsa tüm ampuller yanar.
- S₁ anahtarı kapalı, S₂ anahtarı açık tutulursa yalnızca A ampülü yanar.
- S₁ anahtarı açık, S₂ anahtarı kapalı tutulursa yalnızca A ve B ampulleri yanar.

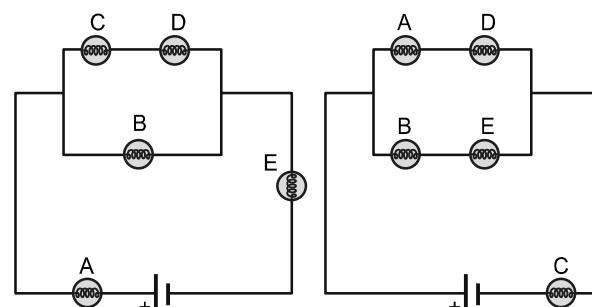
İfadelerinden hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
 D) I ve III E) II ve III

✓ Örnek - 5

ÖSYM Tarzı

Bir lisedeki fen etkinliğinde "Arızalı Ampül Bul" yarışması düzenlenmiştir. Yarışmada, aralarında bir tanesinin arızalı olduğu belirtilen A, B, C, D ve E ampulleri kullanılarak özdeş üreteçlerle iki farklı devre kurulmuştur. İki durumda da ampullerin sadece 3 tanesi ışık vermiştir.

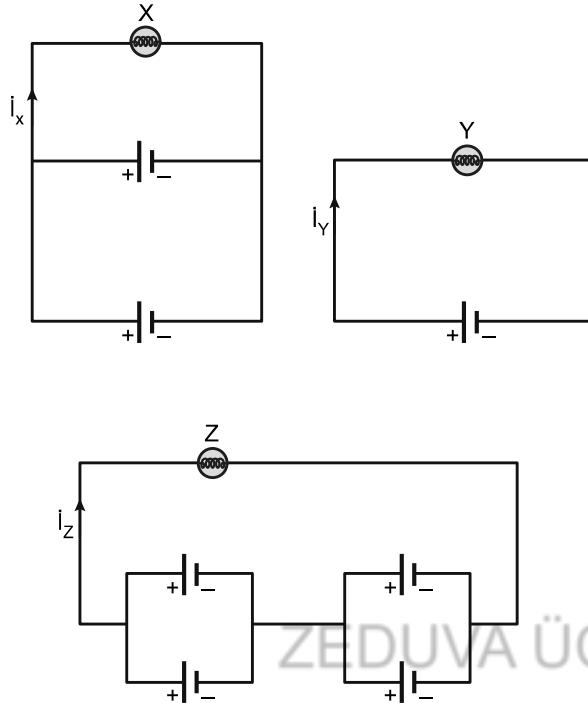
Buna göre, arızalı ampul aşağıdakilerden hangisidir?

- A) A B) B C) C D) D E) E

✓ Örnek - 6

ÖSYM Tarzı

Bir elektrik deneyinde, özdeş X, Y ve Z ampulleri ve özdeş piller kullanılarak üç farklı devre oluşturulmuştur. X, Y ve Z ampullerinden geçen akımlar sırasıyla, i_x , i_y ve i_z olmak üzere aşağıda gösterilmektedir.

Buna göre, ampuller üzerinden geçen i_x , i_y ve i_z akımlarının büyüklük sıralaması aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

(Pillerin iç direnci ihmal edilmektedir.)

- A) $i_x = i_y = i_z$ B) $i_x = i_y < i_z$ C) $i_x > i_y = i_z$
 D) $i_x < i_y < i_z$ E) $i_x > i_y > i_z$

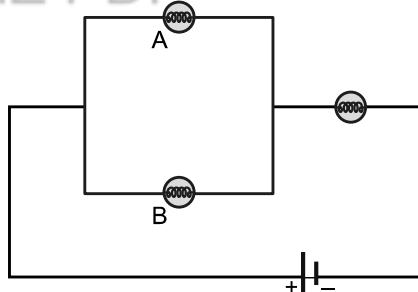
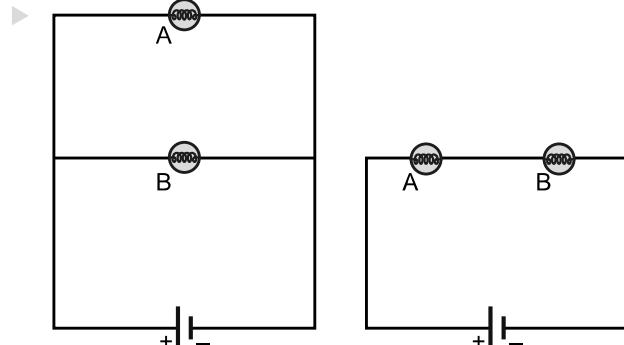
● Elektriksel Güç ve Elektriksel Enerji

Birim zamandaki elektriksel iş (enerji) elektriksel gücü verir. P ile gösterilir, birimi watt'tır. Skaler niceliktir.

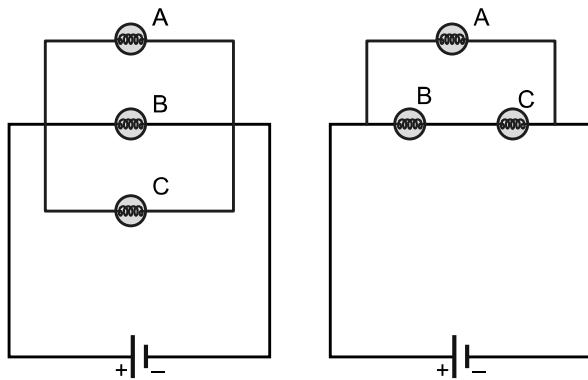
$$P = \frac{W}{t} = \frac{Vit}{t} = Vi$$

$$P = \frac{V^2}{R} = i^2 R$$

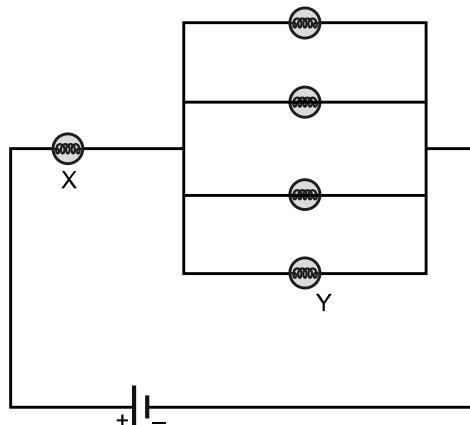
Alıştırma

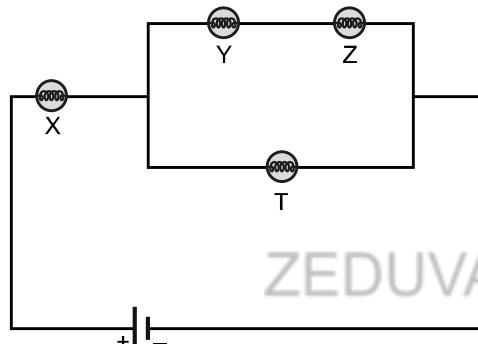
Özdeş dirençler ve özdeş üreteçler şekildeki gibidir.
Buna göre A ve B lambalarının parlaklıklarını tartışınız.

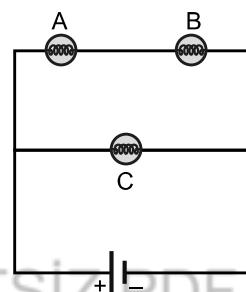
Özdeş A, B ve C dirençlerinin şekildeki devrelerde parlaklıklarının nasıl değiştiğini yazınız.

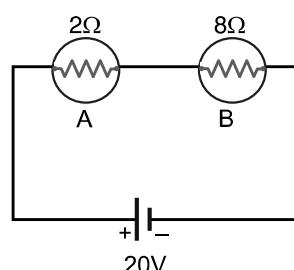
Özdeş dirençler üretece şekildeki gibi bağlanmıştır. Buna göre X ve Y lambalarının parlaklıklarını oranlayınız.

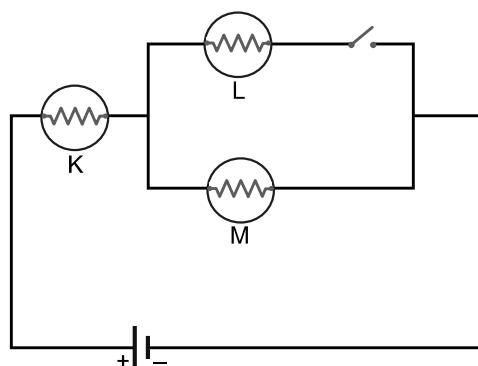
Şekildeki devrede özdeş lambalardan hangisinin parlaklığı en fazladır?

Dirençleri arasında $R_C < R_A < R_B$ ilişkisi bulunan A, B ve C lambaları üretece şekildeki gibi bağlanmıştır. Buna göre lambaların parlaklıklarını kıyaslayınız.

2Ω ve 8Ω'luk lambalar 20V'luk üretece şekildeki gibi bağlanmıştır. Buna göre

a) B lambasının gücünü bulunuz.

b) Bu lambaların parlaklıklarını oranlayınız.

c) 1 saniyede A lambasının elektriksel enerjisini bulunuz.

Anahtar kapanınca lambaların parlaklıkları nasıl değişir?